

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
İkili Siyasi İşler ve Denizcilik-Havacılık-Hudut Genel Müdürlüğü

Sayı : 21252218-520.50-2016/11659751
Konu : Soru Önergesi / İzzet Ulvi Yönter
(7/8792)

19 Aralık 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Sayın İzzet Ulvi Yönter'in 7/8792 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 2 sayfa

SORU:

Uluslararası hukuk ve özellikle Lozan Antlaşması neticesinde Türkiye'nin egemenliğine bırakılan Ege Denizi'ndeki adalarımızın Yunanistan tarafından işgal edilmesi ve fiili durum oluşturulması dair haber ve iddialar yazılı ve görsel basında yıllardır sıklıkla yer almaktadır.

2002 yılından itibaren konu ile ilgili Yunanistan ile yapılan istikşafî görüşmeleri Dışişleri Bakanlığı yürütmekte ancak Ege'deki adalarımızın Yunanistan tarafından işgal edilmesine dair haberler ve iddialar konusunda kamuoyu bugüne kadar tatmin edici şekilde aydınlatılmamıştır.

Son olarak Yunan Silahlı Kuvvetleri tarafından 5-7 Ekim 2016 tarihlerinde yapılan tatbikatta Lozan Antlaşması ile silahsızlandırılan Sakız Adası'na çıkarma harekatı yapıldığına ayrıca Yunanistan Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının İzmir Koyun Adası ve Aydın Bulamaç Adası'na giderek Yunan bayrağı astıklarına dair haber ve iddialar yine basın organlarında yer almıştır. Bu kapsamda;

- 1- Türkiye'nin Ege Denizi'nde egemenliği altında kaç adası bulunmaktadır? Bu adalar hangi illerimizin sınırları içerisinde?
- 2- Ege Denizi'nde Türkiye'nin egemenliği altında bulunan adalardan Yunanistan tarafından işgal edilmiş adalar var mıdır? Varsa Yunanistan'ın işgali neticesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri 2002 yılından bugüne kadar konu ile ilgili uluslararası hukuk ve Lozan antlaşmasından doğan hakları kapsamında askeri, siyasi veya diplomatik hangi girişimlerde bulunmuştur?
- 3- Türkiye 1982 tarihli Deniz Hukuku Sözleşmesi'nde Yunanistan'ın Ege Denizi'nde karasularının 12 mile kadar uzatılması ve adaların karasularına sahip olması tezini kabul etmediği için sözleşmeyi imzalamamıştır. Yunanistan Türkiye'nin imzalamadığı bu sözleşmedeki taleplerini Ege denizindeki adalarımızı işgal etmek suretiyle fiili şekilde gerçekleştirmekte midir? Türkiye 6 millik kıta sahanlığı politikasından vaz mı geçmiştir?
- 4- Yunanistan'ın mütecaviz politikaları kapsamında Ege adaları ile ilgili yapılan görüşmelerde alınan sonuç nedir? Yunanistan'ın Egedeki adalarımızı işgal ederek oluşturduğu fiili durum kabul edilmeye devam edilecek midir?
- 5- Yunan Silahlı Kuvvetleri tarafından 5-7 Ekim 2016 tarihlerinde yapılan tatbikatta Lozan'da silahsızlandırılan Sakız Adası'na çıkarma harekatı yapıldığı ayrıca 5-7 Ekim 2016 tarihlerinde Sakız Adası'nda yapılan tatbikat sonrasında Yunanistan Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının İzmir Koyun Adası ve Aydın Bulamaç Adası'na giderek adalara Yunan bayrağı astıkları yaptıkları bu faaliyetlerin Yunanistan Savunma Bakanlığı'nın resmi internet sitesinde de yayımlandığı doğru mudur? Doğru ise Yunanistan nezdinde ve uluslararası hukuktan kaynaklanan askeri, siyasi, hukuki ve diplomatik hangi girişimlerde bulunulmuştur?

YANIT:

Türkiye ile Yunanistan arasında Ege’de birbirleriyle bağlantılı bir dizi sorun bulunmaktadır. Ege’de bazı adacık ve kayalıkların aidiyeti ve bununla bağlantılı olarak Türkiye ile Yunanistan arasında geçerli bir uluslararası anlaşmayla tespit edilmiş deniz sınırlarının bulunmaması da bu sorunlar arasında yer almaktadır.

Ege Adalarının aidiyetine ilişkin temel uluslararası belgeler, 1923 Lozan ve 1947 Paris Barış Antlaşmalarıdır. Bu antlaşmalar, adaların egemenliği ve silahsızlandırılmaları ile ilgili ayrıntılı hükümler ihtiva etmektedir. Bu itibarla sorun, Lozan ve Paris Antlaşmalarının ilgili maddelerinin yorumuyla alakalı hukuki bir meseledir.

Bilindiği gibi, Ege meseleleri Yunanistan ile aramızda mevcut diyalog kanalları çerçevesinde tüm yönleriyle ele alınmaktadır. Ülkemiz bu sorunların tümüne uluslararası hukuk çerçevesinde hakkaniyete uygun ve ülkemizin temel hak ve menfaatleri gözetilerek diyalog yoluyla çözüm getirilmesini arzu etmektedir.

Ege sorunlarının çözümü konusunda izlenen ve sadece Hükümetimiz döneminde değil, bu sorunların ortaya çıktığı ilk andan itibaren benimsenen bu politikamızda herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Ülkemizin bu mesele dâhil, tüm Ege sorunlarına ve bunların çözümüne ilişkin görüşleri, Bakanlığımın 1996 yılından bu yana yaptığı muhtelif açıklamalarla kamuoyumuzla paylaşılmış, bu çerçevede Yunanistan’ın statüsü tartışmalı coğrafi formasyonlar üzerinde yaratması muhtemel fiili durumları kabul etmeyeceğimiz ve teşebbüs edilmesi halinde bunların hukuki açıdan bir sonuç doğurmayacağı duyurulmuştur.

AK Parti Hükümetleri döneminde, Ege’deki adaların hukuki ve fiili statüsünde hiçbir değişiklik olmamıştır.

Öte yandan, ülkemizin BM Deniz Hukuku Sözleşmesi’ni imzalamamış olmasının altında Ege meselelerinden kaynaklanan bazı sorunların yer aldığı hususu genel anlamda doğrudur. Bununla birlikte, Yunanistan’ın, ülkemizin taraf olmadığı bir sözleşmeye dayanarak, Ege’de kazanım sağladığını iddia etmek doğru değildir. Ayrıca, ülkemizin “6 millik kıta sahanlığı” gibi bir politikayı hiçbir zaman savunmadığını hatırlatmakta yarar görüyorum.